

Sygn. akt IV KZ 15/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **J. B.**

skazanego z art. 209 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 maja 2018 r.

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w C.

z dnia 28 lutego 2020 r., sygn. akt VIII Ka (...)

w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w C.

z dnia 23 września 2019 r. sygn. akt VIII Ka (...)

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., 528 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2020 r. Sąd Okręgowy w C. odmówił przywrócenia terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 23 września 2019 r. sygn. akt VIII Ka (...). Powodem takiej decyzji było uznanie, że wskazane przez skazanego powody niedochowania terminu zawitego nie stanowią okoliczności niezależnych od strony (art. 126 § 1 k.p.k.).

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył skazany zarzucając orzeczeniu:

„1. obrazę art. 126 § 1 k.p.k. poprzez przyjęcie ustalenia, że uchybienie terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku nastąpiło z winy skazanego.

2. Naruszenie powagi rzeczy osądzonej poprzez nieuwzględnienie przez SO w C., iż w doktrynie i orzecznictwie konsekwentnie przyjmuje się, że zawinione niedotrzymanie terminu zawitego przez obrońcę jest przyczyną niezależną od oskarżonego, uzasadniającą przywrócenie mu tego terminu (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 r. III KZ 31/15)(por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 listopada 1974 r., sygn. akt II KZ 220/73, OSNKW 1974, nr 3, poz. 56)

3. Błędy w ustaleniach faktycznych będące konsekwencją nielogicznej interpretacji art. 126 § 1 k.p.k. poprzez przyjęcie przez Sąd stanowiska, że winę za niedotrzymanie terminu zawitego do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku konsekwentnie ponosi skazany, pomimo iż pomiędzy skazanym a jego adwokatem nie doszło do uzgodnienia wspólnej decyzji o rezygnacji ze złożenia wniosku”.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o „zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie odpisu wyroku wraz z jego uzasadnieniem” oraz „przeprowadzenie dowodu z bilingu połączeń telefonicznych mojego numeru telefonu (...), z numerem telefonu pełnomocnika M. Z. (...) w okresie objętym postępowaniem karnym a w szczególności w okresie pomiędzy rozprawą w sierpniu 2019 r. a 23 września 2019 r.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego nie zasługiwało na uwzględnienie. Żadna z okoliczności przedstawionych w zażaleniu nie może skutecznie podważyć stanowiska sądu *meriti* w przedmiocie oceny przedstawionych we wniosku okoliczności jako wyłącznie warunkowanych działaniem strony. Słusznie w realiach tej sprawy zwraca uwagę Sąd Okręgowy w C. na elementy zależne od woli skazanego. Nie ma przecież wątpliwości co do tego, że skazany, jak sam przyznaje w zażaleniu, w dniu 24 września 2019 r. został poinformowany przez obrońcę wyznaczonego z urzędu o treści wydanego przez sąd II instancji wyroku jak również o fakcie „wygaśnięcia pełnomocnictwa”, a tym samym braku możliwości dalszej jego

reprezentacji. W takiej sytuacji nie można upatrywać w zachowaniu adw. M. Z. jakiegokolwiek zawinonego uchybienia obowiązkom obrońcy, w tym niedotrzymania terminu złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku przez sąd odwoławczy, skoro wraz z jego wydaniem prawomocnie rozstrzygnięto postępowanie i tym samym wyznaczony obrońca z urzędu nie był już zobowiązany do podejmowania jakichkolwiek dalszych czynności procesowych, w tym inicjowania postępowania kasacyjnego (por. postanowienie SN z dnia 16 listopada 2011 r. III KZ 74/11). Z tego powodu zarzut pierwszy i drugi zażalenia są chybione, albowiem obrońca z urzędu nie miał już obowiązku działania w tej sprawie na korzyść skazanego, a z treści zażalenia wynika, że skazany miał tego świadomość; brak złożenia wniosku o uzasadnienie prawomocnego wyroku nie obciąża zatem w żadnym stopniu obrońcę z urzędu. Chybiony jest także ostatni zarzut zażalenia, albowiem w sytuacji gdy obrońca z urzędu nie ma już obowiązku działania na korzyść skazanego (może działać ale nie musi – art. 84 § 1 i 2 k.p.k.) oraz fakt ten zakomunikuje skazanemu, to oczekiwanie ze strony skazanego na dokonanie „wspólnych” ustaleń co do dalszego zaskarżenia wyroku prawomocnego nie może skutkować przyjęciem, że na obrońcy ciążył jakikolwiek obowiązek dalszego działania. W tej sytuacji nie sposób twierdzić, aby obrońca z urzędu ponosił jakąkolwiek winę w zaniechaniu zainicjowania postępowania kasacyjnego.

Nic nie stało natomiast na przeszkodzie, aby skazany jeśli nie akceptował treści prawomocnego wyroku i chciał skorzystać z możliwości jego wzruszenia w drodze postępowania nadzwyczajnego - mając świadomość ustania obowiązku obrończego, a zatem i obowiązku podejmowania na jego korzyść działań przez obrońcę z urzędu - podjął samodzielnie czynności zmierzające do zainicjowania postępowania kasacyjnego. Wykazując minimum zainteresowania toczącą się sprawą i dbałością o własne interesy skazany miał możliwość terminowego dokonania czynności polegającej na złożeniu wniosku o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego. Dlatego też należało zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego w C. wyrażonym w zaskarżonym postanowieniu o braku zaistnienia okoliczności, o których mowa w art 126 k.p.k. Z tych powodów orzeczono jak na wstępie.

